

Posudek na soutěžní práci Bc. Jiřího Vody

„Pamatujte všeci, že Tomeš Sypták do roku živ nebude!“ Působení jednoho konfliktního reformovaného pastora ve Vsetíně v době toleranční.

Katedra historie Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci 2025.

Soutěžní příspěvek Jiřího Vody odráží jeho dlouholetý zájem o konfesijní problematiku, resp. o náboženské poměry konce 18. století na území Moravy. Výzkum, jehož část je prezentována v rámci předkládané soutěžní práce, je logicky vymezen a vhodně metodologicky ukotven (jsou jasně stanoveny badatelské otázky). Vodův příspěvek čtenáře zavede do nejistého období tzv. doby toleranční a pokusí se formou případové studie nahlédnout na to, co jedna z klíčových reforem Josefa II. způsobila v každodenním náboženském životě nekatolíků na Vsetínsku. Voda poukazuje na konfliktní potenciál, který vyplýval ze střetu představ pastorů na jedné straně a náboženské praxe obyvatelstva na Valašsku na straně druhé, a věnuje pozornost strategiím, které pastoři volili (nebo měli volit), aby naplnili cíle své misie (= hájení zájmů vlastního sboru a péče o jeho rozšiřování). V příspěvku silně rezonuje také téma sporů mezi evangelickým a reformovaným sborem ve Vsetíně, ale i konflikty mezi pastory stejného vyznání. Do těchto kontur je pak zasazen „příběh“ reformovaného pastora Pavla Šlachty, na jehož příkladu je možné sledovat složitost a variabilitu celé analyzované problematiky.

Jiří Voda ve svém čtivém příspěvku, který splňuje veškeré náležitosti odborného textu, věnuje nemalou pozornost historiografii doby toleranční, včetně polemik k přístupu ke studované látce. Zvláště je třeba ocenit portfolio použitých pramenů. Soutěžící provedl rozsáhlou rešerši pramenů v tuzemských a zahraničních archivech, z nichž je třeba vyzvednout zvláště Archiv der Evangelischen Kirche ve Vídni, který byl doposud historiky využíván méně, než by se dalo předpokládat. Jedná se tedy o kvalitně zpracovanou a přínosnou studii, která rozšiřuje dosavadní poznatky na poli náboženských dějin 18. a 19. století.

Vzhledem k výše řečenému **doporučuji** soutěžní příspěvek Bc. Jiřího Vody k prezentaci na Celostátní studentské vědecké konferenci Historie 2025.

V Olomouci dne 1.2.2025

doc. PhDr. Michael Viktorík, Ph.D.